

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

**DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 M. VISUOMENĖS SVEIKATOS
RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS IR JOS ŠAMATOS PATVIRTINIMO**

2019 m. kovo 26 d. Nr. T-VIII-

Varėna

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 40 punktu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 41 straipsniu, 63 straipsnio 5 punktu, Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos pajamų ir išlaidų planavimo, sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. T-VIII-835 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos pajamų ir išlaidų planavimo, sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 11 punktu ir atsižvelgdama į Varėnos rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos, sudarytos Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-VIII-292 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos sudarymo“, 2019 m. vasario 28 d. posėdžio protokolą Nr. b-1, Varėnos rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti:

1. Varėnos rajono savivaldybės 2019 m. visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą (pridedama);

2. Varėnos rajono savivaldybės 2019 m. visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos šamatą (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Parengė
Savivaldybės gydytoja

Irma Lukminienė
2019-03-12

SUDERINTA
Administracijos direktorius

Alvydas Verbickas
2019-03-12

DVS „Kontora“ suderinta su Laura Karlonaite, Čese Ulbinaite ir Irma Krajauskiene
Derinimas Nr. – 348

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 M. VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOJI PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Varėnos rajono savivaldybės 2019 m. visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa (toliau – Programa) yra parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu, Lietuvos sveikatos sistemos 2011–2020 metų plėtros metmenimis, patvirtintais Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 7 d. nutarimu Nr. XI-1430 „Dėl Lietuvos sveikatos sistemos 2011–2020 metų plėtros metmenų patvirtinimo“, Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos patvirtinimo“, Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2017 m. ataskaitos, patvirtintos Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T-VIII-1135 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2017 metų ataskaitos patvirtinimo“, duomenimis.

2. Programa sudaroma vadovaujantis Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. T-VIII-835 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos pajamų ir išlaidų planavimo, sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

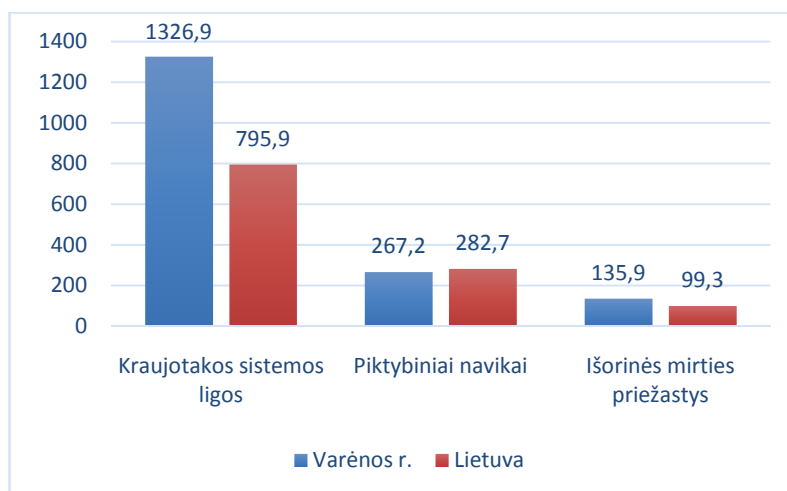
II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

3. Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis, sveikatos būklę lemia 50 proc. žmonių gyvensena, 20 proc. – juos supanti aplinka, 20 proc. – genetinis paveldimumas ir 10 proc. – sveikatos priežiūros tarnybų veikla. Mokslinių tyrimų duomenys rodo, kad 98 proc. mirčių išsivysčiusiose pasaulio šalyse lemia 7 rizikos veiksniai: padidėjęs kraujospūdis, tabakas, cholesterolis, antsvoris, nepakankamas šviežių daržovių ir vaisių vartojimas, fizinės veiklos trūkumas ir nesaikingas alkoholio vartojimas.

4. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, jau daugelį metų gyventojų skaičius visoje Lietuvoje mažėja. 2017 m. Lietuvoje gyveno 2 847 904 asmenys, t. y. 40 654 asmenimis mažiau nei 2016 m. Varėnos rajone 2017 m. gyveno 22 399 asmenys, t. y. 610 asmenimis mažiau negu 2016 m.

5. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, Varėnos rajono savivaldybėje 2017 metais mirė 452 asmenys (2 047,0 atv./100 000 gyv.). Kaip ir visoje Lietuvoje, taip ir Varėnos rajono savivaldybėje gyventojų mirties priežastys jau daugelį metų išlieka nepakitusios. Didžiausias gyventojų mirtingumas buvo dėl kraujotakos sistemos ligų (1 326,9 atv./100 000 gyv.), piktybinių navikų (267,2 atv./100 000 gyv.) ir išorinių mirties priežasčių (135,9

atv./100 000 gyv.). Diagramoje pavaizduotas gyventojų mirtingumas pagal mirties priežastis Lietuvoje ir Varėnos rajone 2017 m.

Mirusiųjų dėl kraujotakos sistemos ligų, piktybinių navikų ir išorinių mirties priežasčių sk. 100 000 gyv.

Varėnos rajono savivaldybėje ir Lietuvoje, 2017 m.

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

6. Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Parengta Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2017 m. ataskaita (toliau – ataskaita), patvirtinta Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T-VIII-1135, kurioje įvertintas 51 savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklis ir išanalizuotos 3 prioritetinės savivaldybės visuomenės sveikatos problemos.

7. Vadovaujantis Lietuvos sveikatos sistemos 2011–2020 metų plėtros metmenimis, patvirtintais Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 7 d. nutarimu Nr. XI-1430, reikia nuolat teikti visuomenei informaciją apie žalingų įpročių (alkoholio, tabako, narkotikų vartojimo) ir sveikos gyvensenos įtaką sveikatai, vykdyti aktyvią priklausomybės ligų prevenciją, įgyvendinti šiuolaikinėmis mokslo žiniomis pagrįstus visuomenės psichikos sveikatos stiprinimo, psichikos sutrikimų prevencijos metodus, siekiant užkirsti kelią savižudybėms, prievartai, psichologinėms krizėms, vykdant ligų prevenciją, mažinant sergamumą ir mirtingumą.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

8. Programos tikslas – remti Varėnos rajono savivaldybėje vykdomas visuomenės sveikatinimo priemones, stiprinančias gyventojų sveikatą, mažinančias sveikatą žalojančios elgsenos paplitimą, formuojančias aktyvų visuomenės požiūrį į sveikatą, užtikrinančias sveikatai palankią aplinką.

9. Programos uždaviniai:

- 9.1. stiprinti gyventojų sveikatą ir vykdyti ligų prevenciją;
- 9.2. formuoti neigiamą visuomenės požiūrį į priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimą;
- 9.3. plėsti sveikos gyvensenos ir sveikos mitybos įgūdžių mokymo prieinamumą, didinti gyventojų fizinį aktyvumą;
- 9.4. vykdyti sveikatinimo priemones, gerinančias aplinkos kokybę ir užtikrinančias saugią, nekeliančią grėsmės žmonių sveikatai aplinką.

IV SKYRIUS PROGRAMOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

10. Programos lėšų naudojimo prioritetus nustato Varėnos rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba, atsižvelgdama į Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos išvadas, esamas problemas ir gyventojų sveikatos būklę.
11. Programos prioritetinės kryptys:
 - 11.1. vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas;
 - 11.2. alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija;
 - 11.3. psichikos sveikatos stiprinimas, savižudybių ir smurto prevencija;
 - 11.4. gyventojų sveikatos stiprinimas, sveikatos mokymas ir sveikos gyvensenos propagavimas;
 - 11.5. lėtinių neinfekcinių ir infekcinių ligų prevencija.

V SKYRIUS VERTINIMO KRITERIJAI

12. Šios Programos efektyvumo vertinimo kriterijai:
 - 12.1. finansuotų sveikatos projektų skaičius;
 - 12.2. organizuotų sveikatinimo renginių skaičius;
 - 12.3. bendruomenės narių, dalyvavusių sveikatinimo renginiuose, skaičius.
 - 12.4. informavimo ir viešinimo priemonių (straipsnių spaudoje, informacinių laidų, leidinių ir pan.) skaičius.

VI SKYRIUS PROGRAMOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI

13. Programos finansavimo šaltiniai:
 - 13.1. Savivaldybės biudžeto asignavimai;
 - 13.2. 20 proc. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos;
 - 13.3. savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos;
 - 13.4. kitos teisėtai įgytos lėšos.

VII SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

14. Programai pateiktų projektų atranką vykdo bei projektų vertinimą atlieka Varėnos rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba.

15. Programoje numatytos priemonės įgyvendinamos pagal Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pasirašytas sutartis su priemonių vykdytojais.

16. Programos lėšų panaudojimo ataskaitą rengia Varėnos rajono savivaldybės administracija, tvirtina Varėnos rajono savivaldybės taryba.

VIII SKYRIUS LAUKIAMI REZULTATAI

17. Programos įgyvendinimas padės stiprinti ir gerinti gyventojų sveikatą, leis sumažinti gyventojų sergamumą, kurį lemia neteisinga žmonių gyvensena, elgsena, neigiami aplinkos veiksniai.

18. Pagerės gyventojų informuotumas apie sveikatą žalojančius veiksnius ir ligų profilaktiką, bus formuojamas teigiamas gyventojų požiūris į sveiką gyvenseną, sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą.

IX SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

19. Už Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą ir lėšų tinkamą, efektyvų panaudojimą atsako programos priemonių vykdytojai.

20. Išaiškėjus, kad Programos priemonėms skirtos lėšos buvo panaudotos ne pagal paskirtį, Programos priemonės vykdytojas privalo lėšas gražinti į sutartyje nurodytą sąskaitą.

21. Už programos lėšų apskaitą atsako Varėnos rajono savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius.

PATVIRTINTA
 Varėnos rajono savivaldybės tarybos
 2019 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. T-VIII-

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 M. VISUOMENĖS SVEIKATOS
 RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ŠAMATA**

PAJAMOS

Eil. Nr.	Pajamų šaltiniai	Suma Eur.
1.	Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	15 800
2.	Likutis 2019-01-01	18 274
	Iš viso pajamų	34 074

IŠLAIDOS

Eil. Nr.	Priemonės (projekto) pavadinimas	Numatyta skirti lėšų, Eur	Vykdytojas
1.	„Sveikatos labirintas“	1 550	Varėnos „Žilvičio“ vaikų lopšelis-darželis
2.	„Gyvenkime sveikai“	375	Varėnos r. Merkinės Vinco Krėvės gimnazija
3.	„Sportuoki, sveikas būki“	250	Sporto klubas „Žiliniai“
4.	„Sveikas gimęs, sveikas auk“	300	Varėnos r. Žilinių pagrindinė mokykla
5.	„Dantukų fejė“	882	Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
6.	„Varėnos rajono savivaldybės bendruomenių gebėjimų stiprinimas savižudybių prevencijos srityje“	1 801	Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
7.	„Pedikuliozės prevencija Varėnos rajone“	420	Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
8.	„Sveika gyvensena – gyvenimo būdas“	1 440	Varėnos miesto sveikatingumo klubas „Ropė“
9.	„Judėk, sportuok ir sveikas auk“	1 520	Varėnos r. Senosios Varėnos „Nykštuko“ vaikų lopšelis-darželis
10.	„Gyvenk sveikai“	460	Varėnos „Ažuolo“ gimnazija
11.	„Kad augtume sveiki“	352	Varėnos r. Senosios Varėnos Andriaus Ryliškio pagrindinė mokykla (Gudžių pradinio ugdymo skyrius)
12.	„Neįgalieji“	1 058	Varėnos rajono neįgaliųjų draugija
13.	„Aklieji ir silpnaregiai“	1 087	VšĮ Vilniaus ir Alytaus regiono aklųjų centras Varėnos rajono filialas
14.	„Sveikatos versmė“	2 444	Varėnos sveikatingumo klubas „Saulingė“
15.	„Gyventi sveikai gali kiekvienas“	534	Gudžių bendruomenė
16.	„Ankstyvosios stadijos hepatito B(HBV) ir hepatito C (HCV) profilaktika ir	1 915	VšĮ Varėnos pirminės sveikatos priežiūros centras

	prevencija Varėnos raj. savivaldybės gyventojams“		
17.	„Ankstyvosios stadijos krūties piktybinių navikų profilaktika ir prevencija Varėnos rajone“	998	VšĮ Varėnos pirminės sveikatos priežiūros centras
18.	„Ankstyvosios stadijos kiaušidžių vėžio profilaktika ir prevencija Varėnos rajone“	2 580	VšĮ Varėnos pirminės sveikatos priežiūros centras
19.	„Sveikatos labirintais“	600	Varėnos „Pasakos“ vaikų lopšelis-darželis
20.	„Gyvenkime sveikiau 2019“	330	Varėnos r. Liškiavos daugiafunkcis centras
21.	„Varėna eina“	450	Asociacija „3 kryptys“
22.	„Kelias į sveikatą“	574	Varėnos socialinių paslaugų centras
23.	„Sveika šeima“	890	Varėnos socialinių paslaugų centras
24.	Maudyklų stebėseną	2 500	Varėnos savivaldybės administracija
	Iš viso	25 310	
	Rezervas	8 764	

DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 M. VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS IR JOS ŠAMATOS PATVIRTINIMO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2019-03-06

Varėna

1.	Sprendimo projekto rengėjas	Varėnos rajono savivaldybės gydytoja Irma Lukminienė.
2.	Teisės akto projekto tikslas ir uždaviniai (paskatinusios rengimą priežastys).	Patvirtinti Varėnos rajono savivaldybės 2019 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą ir jos šamatą. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas įpareigoja savivaldybes rengti ir įgyvendinti Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą (toliau – programa). Programoje nustatytos prioritetingos sveikatinimo kryptys: vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas; alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija; psichikos sveikatos stiprinimas, savižudybių ir smurto prevencija; gyventojų sveikatos stiprinimas, sveikatos mokymas ir sveikos gyvensenos propagavimas; lėtinių neinfekcinių ir infekcinių ligų prevencija. Vykdamas sveikatinimo veiklą minėtose prioritetingose srityse siekiama pagerinti Varėnos rajono savivaldybės gyventojų sveikatą, mažinti sergamumą ir mirtingumą dėl labiausiai paplitusių priežasčių, kryptingai vystyti Varėnos rajono savivaldybės sveikatos politiką, įtraukiant ir koordinuojant valstybines ir nevyriausybinės institucijas, žiniasklaidą bei miesto gyventojus.
3.	Šiuo metu galiojančios ir teikiamu klausimu siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos	-
4.	Suderinamumas su galiojančiais teisės norminiais aktais	Suderinta su preambulėje nurodytais teisės aktais. Sprendimo projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 63 straipsnio 5 punktu (<i>Savivaldybės taryba tvirtina Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą, kontroliuoja jai skirtų lėšų naudojimą ir tvirtina jų panaudojimo ataskaitą</i>); Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. T-VIII-835 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos pajamų ir išlaidų planavimo, sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (<i>Programą ir jos šamatos projektą kiekvienais metais rengia savivaldybės</i>

		<p>administracija, atsižvelgdama į Bendruomenės sveikatos tarybos sudarytą Programos pajamų ir išlaidų planą, pasiūlymus ir nustatytas programos prioritetines kryptis“).</p> <p>Rengiant sprendimo projektą atsižvelgta į Varėnos rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos 2018 m. gruodžio 14 d. protokolą Nr.b-2 ir 2019 m. vasario 28 d. protokolą Nr.b-1.</p> <p>Vadovaujantis minėtais dokumentais ir buvo parengta 2019 m. Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa ir jos sąmata.</p>
5.	Kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą.	-
6.	Biudžeto lėšų poreikis teisės aktui įgyvendinti ir projekto atitiktis savivaldybės strateginiam plėtros planui	Teisės aktui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.
7.	Derinimas su kitais subjektais, kai klausimas susijęs su jų veiklos sritimi.	-
8.	Galimi teigiami ar neigiami priimto teisės akto padariniai, kokių priemonių būtina imtis, siekiant pastarųjų išvengti.	Programos įgyvendinimas leis sumažinti savivaldybės gyventojų sergamumą, neįgalumą ir mirštamumą, kuri lemia netinkama žmonių gyvenama, elgsena, neigiami aplinkos veiksniai. Pagerės gyventojų informuotumas apie sveikatą žalojančius veiksnius ir ligų profilaktiką, bus formuojamas teigiamas gyventojų požiūris į sveiką gyvenimą, sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą.
9.	Teisės akto sukeltos administracinės naštos vertinimas	-
10.	Teisės akto ir jo projekto antikorupcinis vertinimas	-
11.	Būtinybė skelbti priimtą teisės aktą Teisės aktų registre (TAR) ir Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS)	Skelbti.
12.	Aplinkybės, pateisinančios klausimo nagrinėjimo neatidėliotinumą (svarbą) ir sprendimo projekto pateikimo vėlavimo priežastis (jei teikiamas papildomas klausimas):	-
13.	Suderinta DVS „Kontora“ su specialistais: su padaliniu, atsakingu už valstybinės kalbos kontrolę ir dokumentų valdymą, teisininku ir savivaldybės	DVS „Kontora“ suderinta su Laura Karlonaite, Čese Ulbinaite ir Irma Krajauskiene

	administracijos struktūriniais padaliniais, kai klausimas susijęs su jų veiklos sritimi.	
14	Priimto sprendimo paskirstymas (kam pateikti sprendimų kopijas (nuorašus), koku būdu	Varėnos rajono savivaldybės gydytojui
15	Priimto sprendimo įgyvendinimo kontrolė (vykdytojas, įvykdymo terminas)	Iki 2019 m. gruodžio 31 d.

Pastaba. Jeigu reikia išsamesnio Aiškinamojo rašto, galima jį surašyti ne lentelėje.

Varėnos rajono savivaldybės gydytoja

Irma Lukminienė